Afvalbeheer

1 Algemeen

Op 1 juni 2012 trad het Materialendecreet, samen met het uitvoeringsbesluit VLAREMA, in werking. Dit Vlaams Reglement voor duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen, kortweg VLAREMA, beschouwt alle laboratoriumafvalstoffen als gevaarlijk afval. Dit afval dient bijgevolg ook zo behandeld te worden, wat betekent dat men manipulaties van deze stoffen met grote omzichtigheid dient uit te voeren en dat men moet vermijden dat deze stoffen in het natuurlijk leefmilieu worden gebracht.

VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN

Verwijdering van afvalstoffen is economisch en ecologisch gezien een dure aangelegenheid. Afvalpreventie moet daarom prioritair zijn ten opzichte van de verwijdering van afval.

Bij preventie van afval in het labo wordt daarom best gedacht aan:

- het beperken van de hoeveelheden te gebruiken chemicaliën, bv. door het maken van een gepaste hoeveelheid van een oplossing;
- het bewaren en opgebruiken van aangemaakte oplossingen;
- het reduceren van de schaalgrootte, bv. door reacties op microschaal uit te voeren;
- het wijzigen van methodes, labo-oefeningen, bv. door andere en minder schadelijke stoffen te gebruiken.

Uit veiligheids- en milieuoverwegingen is het aangewezen om met het afval zo weinig mogelijk handelingen uit te voeren en het onmiddellijk bij de juiste fractie te voegen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het niet meer toepassen van een vroeger gesuggereerde methode voor het verwijderen van metaalverbindingen uit oplossingen door ze neer te slaan met sulfiden of op andere wijze. Deze extra behandeling vergroot immers de hoeveelheid afval en dus ook de kost ervan.

Ook het vervoer van afvalstoffen wordt geregeld via het Materialendecreet en het VLAREMA. Het vervoer van afvalstoffen gegenereerd op een school is uitsluitend voorbehouden voor een door de OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij) geregistreerde vervoerder. De laboratorium-afvalstoffen mogen in geen geval op eigen houtje getransporteerd worden! Een lijst met geregistreerde vervoerders voor afval is beschikbaar op www.ovam.be.

2 Indeling van de laboratoriumafvalstoffen

Alle afvalstoffen afkomstig van de werking van scholen worden volgens het Materialendecreet gecatalogeerd als bedrijfsafvalstoffen en moeten als dusdanig afgevoerd worden. Afvalstoffen die in een laboratorium ontstaan, kunnen als volgt ingedeeld worden:

- afvalstoffen die als huishoudelijke afvalstoffen verwijderd kunnen worden;
- afvalstoffen die als gevaarlijk afval beschouwd moeten worden.

Niet opgenomen in dit bestand zijn de radioactieve (afval-)stoffen. Het afvoeren van radioactieve stoffen kan uitsluitend gebeuren via de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en verrijkte Splijtstoffen (www.niras.be).

2.1 Afvalstoffen van huishoudelijke aard

Onder de afvalstoffen die als huishoudelijke afval kunnen verwijderd worden, onderscheiden we onderstaande stoffen.

- Glas
  Afval van glas bewaar je best in een afzonderlijke glasbak die leeggemaakt kan worden in een glascontainer.
  Het glas mag niet met chemicaliën verontreinigd zijn. Indien je lege glazen productflessen via deze fractie wenst te verwijderen, moet je het veiligheidsetiket verwijderen en moeten deze flessen uitgespoeld worden. De wasvloeistof kan dan bij de juiste vloeibare afvalfractie worden gevoegd (zie verder). Vanuit milieuoogpunt is het soms beter het verontreinigde glas als dusdanig te verwijderen, en het spoelen van flessen enkel voor makkelijk te reinigen flessen voor te behouden. Sommige flessen die vluchtige producten bevatten zoals bijvoorbeeld alcohol of aceton dient men niet te spoelen aangezien de binnenkant van de fles onmiddellijk droogt indien de fles volledig opgebruikt is.
  Ook hittebestendig laboglas wordt best niet bij deze fractie gevoegd aangezien dit glas niet smelt in de oven en de recycling ervan bemoeilijkt. Hittebestendig glas dient dus apart ingezameld te worden of kan afhankelijk van de ophaler bij het met chemicaliën verontreinigd glas gevoegd worden.
- Papier
  Papier verzamel je in een afzonderlijke papierbak die kan geledigd worden in een papiercontainer. Met chemicaliën verontreinigd papier mag uiteraard niet bij deze fractie worden gevoegd.
- PMD
  Plastiek, metaal en drankverpakkingen verzamelt men, indien mogelijk, in een afzonderlijke fractie die kan geledigd worden in een container bestemd voor PMD. Het inzamelen van een PMD-fractie voor instellingen en bedrijven is verplicht sinds 1 juli 2013.
- GFT
  Groente-, fruit- en tuinafval dat in het laboratorium gebruikt werd en niet verontreinigd is met chemicaliën verzamel je, indien mogelijk, in een afzonderlijke fractie. Deze fractie kan op school in een compostvat of wormenbak gecomposteerd worden. Sinds 1 januari 2021 is het voor onderwijsinstellingen, met meer dan 300 leerlingen en die wekelijks minstens één warme maaltijd aanbieden, verplicht keukenafval en etensresten in te zamelen. Het GFT kan dus ook bij deze fractie ingezameld worden. Bij afwezigheid van dergelijke voorzieningen kunnen kleine hoeveelheden bij het restafval worden gevoegd. De verplichting voor het inzamelen van keukenafval en etensresten geldt voor alle onderwijsinstellingen vanaf 2024.

- Restafval
  Alle andere afvalstoffen van huishoudelijke aard, die niet bij vorige fracties kunnen gevoegd worden en niet met chemicaliën verontreinigd zijn, kunnen bij het restafval worden gevoegd.

2.2 Afvalstoffen van chemische aard

Bij de afvalstoffen die met chemicaliën verontreinigd zijn of afvalchemicaliën die als gevaarlijk afval beschouwd kunnen worden, wordt onderscheid gemaakt tussen vaste en vloeibare afvalstoffen. De inzameling van deze fracties wordt verder uitvoerig besproken.

3 Inzameling van de vaste afvalstoffen

- **Verontreinigd glas**
  Glas dat met chemicaliën verontreinigd is, kan niet bij het gewone glasafval worden gevoegd, maar dient verzameld te worden als een afzonderlijke fractie.
  Voorbeelden: recipiënten die nog moeilijk proper te krijgen zijn en lege, onzuivere glazen productflessen. Ook hittebestendig laboglas kan hierbij gevoegd worden. In sommige laboratoriumomgevingen wordt verkozen om al het glas gegenereerd in het schoollabo bij deze fractie te voegen.
- **Metalen**
  Metalen die gebruikt werden in het laboratorium, kunnen best gerecupereerd worden om te gebruiken voor andere of latere toepassingen. Indien dit niet mogelijk is, dient deze fractie afgevoerd te worden met het andere metaalafval.
- **Vaste chemicaliën**
  Chemicaliën in poedervorm of in kristallijne toestand zijn meestal moeilijk te recupereren en worden best verwijderd, net als de onzuivere chemicaliën die niet langer voor gebruik geschikt zijn. Dit vast afval verzamel je best in een afzonderlijke container (lege fles) met duidelijke etikettering om het dan af te voeren via een erkende ophaaldienst. Omwille van bepaalde eigenschappen kan het gevaarlijk zijn deze vaste stoffen samen met andere stoffen in eenzelfde recipiënt te bewaren.
  Indien de school zuivere chemicaliën (vast of vloeibaar) niet langer wenst op te slaan omdat ze bijvoorbeeld niet meer nuttig, te gevaarlijk of te giftig zijn, worden ze best afgevoerd in de oorspronkelijke verpakking met duidelijk etiket.
  Beperkte hoeveelheden neerslagen in suspensie kunnen het best verwijderd worden via het vloeibaar laboratoriumafval (zie verder).
- **Overig vast afval**
  Filtreerresten, residuen, verontreinigde doeken of met chemicaliën verontreinigd (filtreer-)papier dienen te worden verzameld in een daartoe te voorzien recipiënt. Ze kunnen samen met bovenstaande fractie afgevoerd worden via een erkende ophaaldienst.

4 Inzameling van vloeibaar en opgelost afval

De vloeibare en opgeloste chemische laboratoriumafvalstoffen vormen veruit het grootste deel van het afval dat in het laboratorium voorkomt. Onder deze afvalstoffen beschouwen we hier de afvalstoffen die van een louter chemische aard zijn. Vloeibare afvalstromen van klinische, (micro)biologische of biotechnologische laboratoria waar bijvoorbeeld pathogene of genetisch gemodificeerde organismen, bloed of radioactief materiaal in het afvalwater kunnen voorkomen, vallen hier niet onder. Sommige vloeibare afvalstoffen van deze labo's, die analoog kunnen zijn aan diegene die voorkomen in de scheikundige labo's, kunnen ook onder deze categorie vallen.

De hieronder weergegeven procedure is onderwerp geweest van het PRESTI 5-project 'Verantwoorde inzameling van vloeibare laboratoriumafvalstoffen' en werd in 2008 in Vlaanderen verspreid met de steun van het Vlaamse Gewest binnen het PRESTI 5-programma. De procedure werd ook opgenomen in de studie Beste Beschikbare Technieken voor Laboratoria van het VITO (http://www.emis.vito.be/bbt-studie-laboratoria) als schoolvoorbeeld van een selectief inzamelsysteem (=BBT).

De procedure beantwoord aan de uitbatingsvoorwaarden voor laboratoria die zijn opgenomen in Vlarem II, artikel 5.24.0.2. Onderstaande tekst in het kader is een letterlijke maar slechts gedeeltelijke overname van dat artikel. Met de exploitant wordt in dit geval het schoolbestuur bedoeld.

> Vlarem II, artikel 5.24.0.2
>
> De exploitant treft de volgende preventiemaatregelen:
>
> 1° de exploitant hanteert het zorgvuldigheidsprincipe en stimuleert het gebruik van milieuvriendelijke stoffen door:
>
> a) het opnemen van afvalinzamelingsprocedures in interne reglementen;
>
> b) het beperkte en gestructureerde gebruik van schoonmaakproducten en desinfectantia met het kleinst mogelijke milieueffect;
>
> c) het beperkte en verantwoord gebruik van sterk milieubelastende chemicaliën;
>
> d) het opstellen en implementeren van een systeem voor selectieve inzameling van afvalstromen: chemische afvalstoffen, zowel geconcentreerde afvalstromen als verontreinigde spoel- of restvloeistoffen, alsook medische afvalstoffen die milieubelastend zijn, worden ingezameld en als afval afgevoerd om de lozing ervan te beperken;
>
> 2° de exploitant houdt een register bij van:
>
> a) de aard en de hoeveelheden aangekochte chemische producten;
> b) de aard en de wijze van afvoer van de gevaarlijke afvalstromen.

4.1 Indeling van het vloeibare en opgeloste afval

De hieronder weergegeven indeling is een veel gebruikte indeling van vloeibaar en opgelost chemische afval. Het zijn deze fracties die de meeste afvalverwerkers aanvaarden. Toch kan

het ook zijn dat er afhankelijk van de situatie gekozen wordt voor een indeling in andere fracties, maar ook dan is de hier voorgestelde werkwijze toepasbaar. In deze indeling is ook rekening gehouden met de verwerkingskost van bepaalde afvalfracties. Zo is bijvoorbeeld de afvoer van kwikhoudend afval zeer duur. Deze kost kan laag gehouden worden door het Hg-houdend afval apart in te zamelen in plaats van het bij een andere fractie te voegen. Hetzelfde kan gezegd worden van de gehalogeneerde solventen.

- **Kwikhoudend afval**
  Hieronder beschouwen we metallisch kwik en oplossingen van kwikzouten.
- **Solventafval**
  Onder solventen worden in deze procedure de organische verbindingen en organische oplosmiddelen beschouwd die bij kamertemperatuur vloeibaar zijn.
  Mengsels van organische oplosmiddelen met water worden hier als solvent beschouwd als het mengsel minder dan 50 % water (< 50%) bevat. (Deze grens kan afhankelijk van de situatie aangepast worden maar is gekozen in functie van de afvalverwerkingstechniek voor deze fractie, nl. verbranden met energierecuperatie.)
  Hierbij onderscheiden we:
  - gehalogeneerde solventen,
  - niet-gehalogeneerde solventen.

  Solventen worden beschouwd als gehalogeneerd als het halogeengehalte > 1%.
- **Waterige afvalstoffen**
  Hiermee bedoelen we oplossingen van organische en anorganische verbindingen in water, met uitzondering van oplossingen met kwikzouten.
  Mengsels van water met organische oplosmiddelen worden als water beschouwd als het mengsel meer dan 50 % water (> 50%) bevat.
  Hierbij onderscheiden we:
  - zure waterige afvalstoffen,
  - neutrale en basische waterige afvalstoffen.
- **Bijzondere vloeibare afvalstoffen**
  Onder deze afvalstoffen worden de vloeibare afvalstoffen verstaan, waarvan mogelijke gevaarlijke en oncontroleerbare reacties met overige ingezamelde afvalstoffen een veiligheidsprobleem kunnen veroorzaken.

4.2 Inzamelrecipiënten

Alle inzamelrecipiënten voor vloeibare laboratoriumafvalstoffen zijn voorzien van een duidelijk etiket en van een kleurencode. Uiteraard kan een andere kleurcode gebruikt worden dan hier voorgesteld.

- BLAUW kwikhoudende afvalstoffen
- GROEN gehalogeneerde solventen
- GEEL niet-gehalogeneerde solventen
- ZWART neutrale en basische waterige afvalstoffen
- WIT zure waterige afvalstoffen

Voor de inzameling van vloeibare afvalstoffen in het laboratorium worden best inzamelrecipiënten voorzien die niet te groot zijn en die voorzien zijn van een grote ingietopening. Het voorbeeld in figuur 1 is uiterst geschikt en is ook voorzien van een ontluchtingsventiel, zodat bij eventuele gasvorming geen overdruk ontstaat. Het ventiel moet dan wel losgeschroefd worden, wat niet zo is op de foto.

Deze recipiënten zijn handig wanneer je de volle recipiënten in een groter verzamelrecipiënt (aangeleverd door de ophaler en voorzien van dezelfde kleurcode) dient over te gieten. Wees in elk geval voorzichtig bij het overgieten voor dampen, spatten en morsen en vergewis je ervan dat er geen al te heftige reacties plaatsvinden.

Figuur 1 Inzamelrecipiënt van 5 liter

Figuur 2 Voorbeeldetiket

Uiteraard kunnen ook andere recipiënten gebruikt worden die voorzien worden van een etiket en een duidelijke kleurcode. Het is handig om dan de recipiënt te voorzien van een trechter. De trechter weergegeven in figuur 3 bevat tevens een roostertje en een klep die verhindert dat dampen in de omgeving terechtkomen.

Figuur 3 Trechter afvalvat

Figuur 4 Afvalvat met trechter

Het is wel nodig om na te gaan of de recipiënt geschikt is voor het bevatten van de voorziene afvalstoffen. Handig is het gebruik van bidons die door de afvalophaler aangeleverd worden zoals voorgesteld in figuur 4. In dit geval is de bidon voorzien van een etiket waar zowel de kleurcode zwart bovenaan is opgenomen als het ADR-etiket onderaan nodig voor transport.

Schroef bij tijdelijke opslag de dop van de recipiënt nooit volledig dicht of gebruik een trechter met klep, zodat er geen overdruk kan ontstaan. Vul de bidonnen, groot of klein, voor maximaal 90-95 % om te voorkomen dat de bidons barsten door overdruk bij gasontwikkeling of transport. Volle bidons kunnen naar het verzamelpunt gebracht worden waar ze overgegoten worden of gestockeerd worden in een grotere drum of in een polybox, die extra bescherming biedt bij eventuele lekken. Schroef in alle geval de dop goed dicht vooraleer de bidons afgevoerd worden.

4.3 Inzameling van oplossingen

4.3.1 Inzameling van kwikhoudende afval

- **Metallisch kwik en thermometerkwik**
  Omdat dit ook vloeistoffen zijn, worden ze hieronder ingedeeld.
  Deze fractie moet steeds in een gesloten recipiënt naar het centrale verzamelpunt gebracht worden.
  Deze fractie mag in geen geval bij de oplossingen van kwikzouten gevoegd worden.
  Gezien de hoge dampdruk van kwik en de grote giftigheid van kwikdamp is het raadzaam geen kwik te gebruiken. Dit geldt ook voor kwikthermometers. Sinds juni 2009 geldt in Europa een verbod op de verkoop van koortsthermometers in het algemeen en andere kwikhoudende meettoestellen bestemd voor het grote publiek. Hoewel er dus geen wettelijk verbod is op de aanwezigheid van kwikthermometers op school, is het aan te raden over te schakelen naar alcoholthermometers.
- **Oplossingen van kwikzouten**
  Deze fractie wordt ingezameld in een recipiënt van 5 liter, met een duidelijke etikettering **'KWIKHOUDENDE AFVAL'** en met de kleurcode **'BLAUW'**.

4.3.2 Inzameling van solventen

Solventen dienen altijd ingezameld te worden!

Niet-gehalogeneerde solventen worden ingezameld in een recipiënt met een duidelijke etikettering **'ORGANISCHE AFVALSTOFFEN'**, met de kleurcode **'GEEL'**.

Gehalogeneerde solventen worden ingezameld in een recipiënt met een duidelijke etikettering '**ORGANISCHE GEHALOGENEERDE AFVALSTOFFEN'**, met kleurcode '**GROEN'.**

4.3.3 Inzameling van waterige laboratoriumafvalstoffen

Onder waterige oplossingen wordt verstaan:
oplossingen van organische en anorganische verbindingen in water met uitzondering van de kwikhoudende afvalstoffen.

De inzameling van waterige laboratoriumafvalstoffen is gebaseerd op het gebruik van WaterGevarenKlasse-codes of WGK-codes. Stoffen, solventen en reagentia kunnen worden ingedeeld in WGK-codes, die op basis van H- en P-zinnen en eventueel relevante karakteristieken kunnen worden opgesteld. Deze codes geven het gevaar van het product voor het waterig milieu aan:

WGK = 0: onschadelijk
WGK = 1: gematigd schadelijk
WGK = 2: schadelijk
WGK = 3: zeer schadelijk

Deze codes staan vermeld op productlijsten die in de laboratoria aanwezig moeten zijn. Dit is onontbeerlijk voor de werking van deze inzamelprocedure. De codes zijn terug te vinden in de lijst met adviezen over chemische producten in deze brochure, in de databank gevaarlijke stoffen, in de Rigoletto-databank (zie referenties achteraan deze brochure) en op de website van sommige leveranciers van chemicaliën.

Als algemene richtlijn kan er gesteld worden dat waterige afvalstoffen met een

WGK = 0 : verwijderen via de gootsteen
WGK = 1 < 0,5 mol/l: verwijderen via de gootsteen
WGK = 2 < 20 mg/l : verwijderen via de gootsteen
WGK = 3 : steeds inzamelen, naspoelen en inzamelen
WGK = 3* : steeds inzamelen, naspoelen en inzamelen

Voor oplossingen en mengsels met verschillende producten nemen we steeds de hoogste WGK-code.
WGK 3* wordt gegeven aan een stof met nog onbekende WGK-code en dus volgens het zorgvuldigheidsprincipe steeds ingezameld. Recipiënten die oplossingen bevatten met WGK 3- of 3*-stoffen moeten nagespoeld worden met oplosmiddel, waarbij dit dan ook bij de juiste afvalfractie wordt gevoegd.

Voor tal van verschillende oplossingen werd nagegaan of bij verwijdering via de gootsteen de reglementaire basismilieukwaliteitsnormen en de lozingsnormen voor afvalwater afkomstig van laboratoria niet werden overschreden. Hierbij werd uitgegaan van zowel een laag als een hoog afvalwaterdebiet zodat dit voor de meeste scholen van toepassing is. De voorgestelde concentratiegrenzen zijn dus bekomen door berekening en werden afgetoetst binnen het PRESTI 5-project en de BBT Laboratoria. **Indien uit metingen van het afvalwater blijkt dat de concentratiegrenzen te streng of te soepel zijn, kunnen deze steeds aangepast worden.**

De concentratiegrenzen zijn echter absoluut te hanteren. Dat wil zeggen dat men geen oplossingen mag verdunnen tot ze onder de concentratiegrens vallen. De totale hoeveelheid stof vermindert dan namelijk niet, en hierdoor wordt zuiver drinkwater verontreinigd. Het verdunnen van afvalstoffen is tevens bij wet verboden.

De reden waarom de grens voor WGK 1 in dit systeem in molariteit wordt uitgedrukt, heeft te maken met het feit dat de meest gangbare zuren en basen WGK 1 zijn en die zuren en basen in het labo meestal in molariteiten uitgedrukt worden. Overige oplossingen, van bvb. WGK 2-metaalverbindingen, worden veelal in mg/l uitgedrukt. Indien gewerkt wordt met molariteiten voor WGK 2-stoffen dient er dus gerekend te worden.

De basische en neutrale waterige afvalfractie wordt ingezameld in recipiënten van 5 liter, met een duidelijke etikettering: **'NEUTRALE EN BASISCHE AFVALFRACTIE'** en met een kleurcode **'ZWART'**.

De zure afvalfractie wordt ingezameld in recipiënten van 5 liter, met een duidelijke etikettering: **'ZURE AFVALFRACTIE'** en met een kleurcode **'WIT'**

OPMERKINGEN:

- Ammoniak: steeds bij zure waterige afvalstoffen gieten. Op die manier vindt een neutralisatie plaats en is er geen geurhinder.
- Natrium: resten natriummetaal moeten terug in de productverpakking gebracht worden. Indien dit niet mogelijk is, behandelen met ethanol tot het natrium is weggereageerd en bij de neutrale en basische waterige afvalstoffen gieten.
- Hypochlorieten: steeds bij de basen gieten om chloorgasontwikkeling te voorkomen.

4.3.4 Inzameling van bijzondere vloeibare laboratoriumafvalstoffen

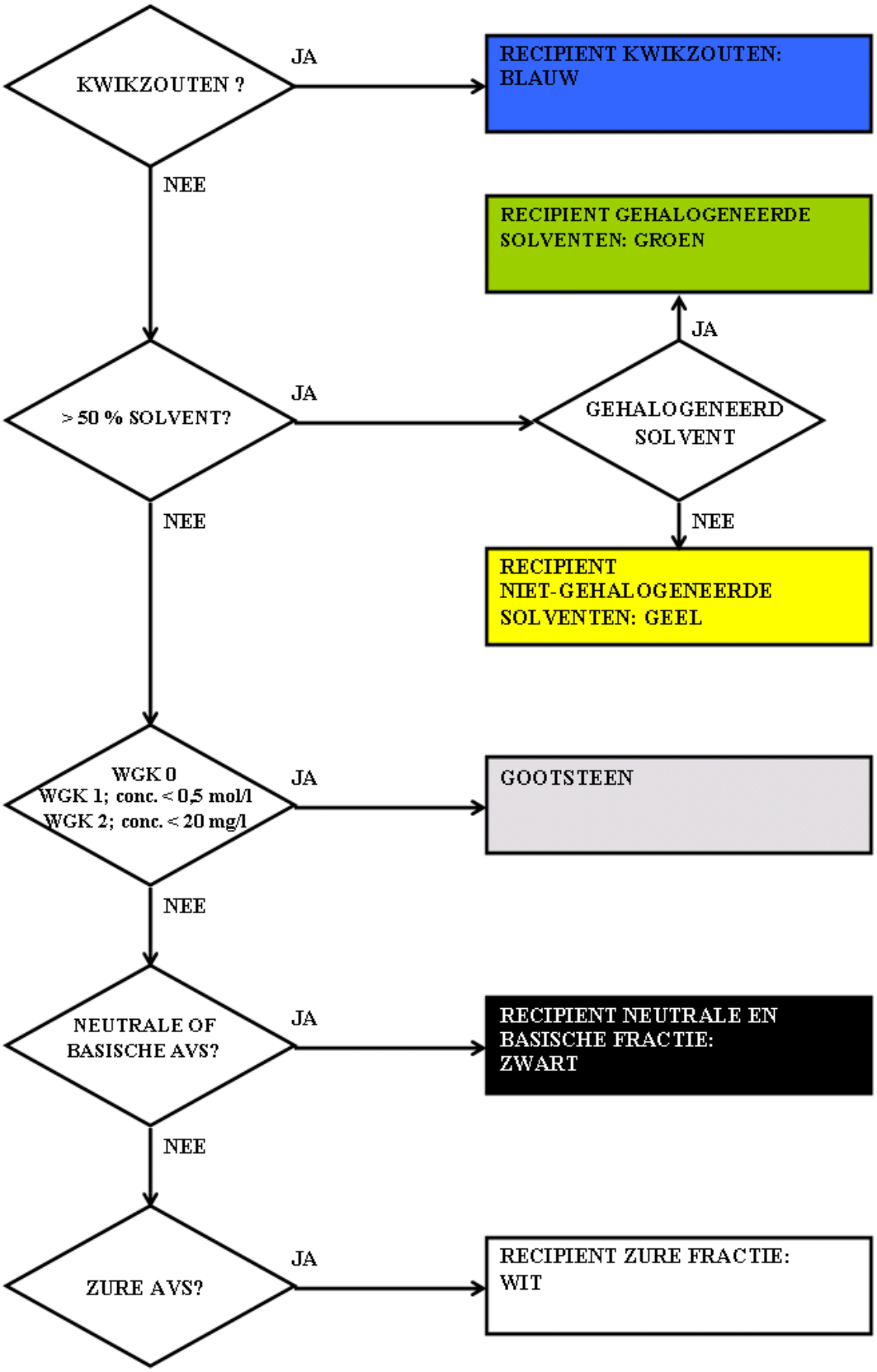
Bijzondere vloeibare afvalstoffen worden uit veiligheidsoverwegingen niet bij de vorige vloeibare afvalstromen gebracht. Ze worden in een aparte recipiënt afgevoerd naar het

verzamelpunt met duidelijke etikettering (met eventueel vermelding van de mogelijke risico's).

4.3.5 Stroomdiagram

Het stroomdiagram 'Verwijdering van vloeibare chemische laboratoriumafvalstoffen' geeft de inzameling van de vloeibare laboratoriumafvalstoffen schematisch weer. Dit stroomdiagram dient in het labo duidelijk aanwezig te zijn in de nabijheid van de inzamelrecipiënten, samen met een lijst waarop de WGK-codes vermeld staan. Indien er gekozen wordt voor de inzameling in andere fracties, is uiteraard een aangepast stroomdiagram nodig.

VERWIJDERING VAN VLOEIBARE CHEMISCHE AFVALSTOFFEN

4.4 Organisatie

Een aparte locatie waar de verschillende afvalfracties kunnen geplaatst worden, is meestal nodig en kan verbonden zijn aan verschillende reglementeringen, zoals Vlarem en eisen van de brandweer. De milieuverantwoordelijke van de school zal moeten nagaan of deze reglementeringen gevolgd worden.

De milieuverantwoordelijke moet tevens zorgen dat er steeds voldoende afvalrecipiënten voorradig zijn, en dat deze voorzien zijn van de juiste etikettering. De milieuverantwoordelijke zal ook de volle polyboxen of afvaldrums klaar maken voor transport. Hij moet er ook voor zorgen dat de leerkrachten op een veilige manier de inzamelrecipiënten kunnen leegmaken of deze op een bepaalde plaats veilig kunnen stockeren. Hij moet de volle afvalrecipiënten op regelmatige tijdstippen laten afvoeren door een geregistreerd vervoerder. De afvalstoffen moeten voor vervoer vergezeld zijn van een elektronisch identificatieformulier dat wordt voorzien door de ophaler. Een digitale kopie van dit formulier of een elektronisch afgiftebewijs bijhouden is verplicht en de gegevens ervan dienen te worden opgenomen in een afvalstoffenregister.

In verband met de vloeibare chemische laboratoriumafvalstoffen verdient het aanbeveling dat de grotere afvaldrums analoge kleurcodes hebben, zoals die ook terug te vinden zijn op de kleine labo-inzamelrecipiënten. Zo kunnen vergissingen worden vermeden. Om de grote afvaldrums veilig te kunnen verplaatsen mogen deze nooit volledig gevuld worden.

4.5 Implementatie

Om een inzamelsysteem naar behoren te doen functioneren, moet men meer doen dan enkel een papieren versie ter beschikking stellen. Verschillende maatregelen dienen genomen te worden om het systeem ingang te doen vinden. Hierbij kan men denken aan bijvoorbeeld:

- de algehele bekendmaking van het systeem,
- het gebruik van gepaste signalisatie,
- opname van het inzamelsysteem in het laboratoriumreglement,
- opname van de WGK-codes en de wijze van afvoer van afvalstoffen in de uitgeschreven laboratoriumoefeningen,
- het inzamelen van afvalstoffen opnemen als evaluatiecriterium,
- de wijze van afvoer laten opnemen in verslaggeving.

4.6 Meer info

Meer info over dit inzamelsysteem of over de inzameling van vloeibaar laboratoriumafval in andere fracties kan verkregen worden bij anthony.deproft@odisee.be. Ook voor vragen, bemerkingen, bedenkingen of voor het aanleveren van voorbeelden van goede praktijken kan je hier terecht.

